

Ekonomipriset 2020

Kungl. Vetenskapsakademien har beslutat utdela Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne 2020 till

Paul R. Milgrom

Stanford University, USA

Robert B. Wilson

Stanford University, USA

”för förbättringar av auktionsteorin och uppfinningar av nya auktionsformat”

Deras grundforskning förbättrar auktioner i praktiken

Årets ekonomipristagare, Paul Milgrom och Robert Wilson, har studerat hur auktioner fungerar. De har dessutom omsatt sina teorier i praktiken och utformat nya auktioner för varor och tjänster som är svåra att sälja på traditionellt vis, till exempel radiofrekvenser. Upptäckterna har gynnat säljare, köpare och skattebetalare världen över.

Att sälja något till den som bjuder högst, eller köpa något av den som bjuder lägst, har människan ägnat sig åt i tusentals år. Numera byter föremål för astronomiska värden dagligen ägare vid auktioner – inte bara bruksföremål, konst och antikviteter, utan även värdepapper, mineraler och energi. Även offentliga upphandlingar kan ske i form av auktioner.

Med hjälp av auktionsteori försöker forskare förstå konsekvenserna av olika regler för budgivning och slutpris – *auktionens format*. Analysen är svår eftersom budgivare agerar strategiskt utifrån tillgänglig information. De beaktar både vad de själva vet och vad de tror att andra vet.

Robert Wilson utvecklade teorin för auktioner av föremål med ett *gemensamt värde* – ett värde som på förhand är osäkert men i slutändan detsamma för alla. Exempel är det framtida värdet av radiofrekvenser eller mängden mineraler i ett visst område. Wilson visade också varför rationella budgivare tenderar att bjuda lägre än sina egna uppskattningar av det gemensamma värdet: de är rädda för att betala ett överpris och förlora på affären – *vinnarens förbannelse*.

Paul Milgrom formulerade en mer generell auktionsteori som innefattar både gemensamma och *privata värden*, där de senare varierar från budgivare till budgivare. Han analyserade budgivarnas beteenden inom en rad kända auktionsformat och visade att ett format ger säljaren högre förväntade intäkter när deltagarna lär sig mer om varandras värderingar av objektet under budgivningen.

Över tid ville samhället fördela allt mer komplicerade objekt bland användare, till exempel landningstillstånd för flygplan. Milgrom och Wilson uppfann då nya format för att samtidigt auktionera ut många relaterade objekt, för säljare med bred samhällsnytta snarare än maximala intäkter som mål. År 1994 använde amerikanska myndigheter för första gången en av deras auktionsformat för att sälja radiofrekvenser till teleoperatörer. Sedan dess har många andra länder följt efter.

– Årets ekonomipristagare har ägnat sig åt teoretisk grundforskning och själva använt resultaten i praktiska tillämpningar som fått global spridning. Deras upptäckter har kommit samhället till stor nytta, säger pris-kommitténs ordförande Peter Fredriksson.

Paul R. Milgrom, född 1948 (72 år) i Detroit, USA.

Fil.dr 1979 vid Stanford University, Stanford, USA. Shirley and Leonard Ely, Jr. Professor of Humanities and Sciences, Stanford University, USA.

Robert B. Wilson, född 1937 (83 år) i Geneva, USA.

Fil.dr 1963 vid Harvard University, Cambridge, USA. Adams Distinguished Professor of Management, Emeritus, Stanford University, USA.

Prissumma: 10 miljoner svenska kronor, delas lika mellan pristagarna.

Mer information: www.kva.se och www.nobelprize.org

Presskontakt: Eva Nevelius, pressansvarig, 070-878 67 63, eva.nevelius@kva.se

Sakkunniga: Tommy Andersson, 073-358 26 54, tommy.andersson@nek.lu.se, Tore Ellingsen, 070-796 10 49, tore.ellingsen@hhs.se, Torsten Persson, 079-313 39 04, torsten.persson@iies.su.se, Kommittén för priset i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne.

Kungl. Vetenskapsakademien, stiftad år 1739, är en oberoende organisation som har till uppgift att främja vetenskaperna och stärka deras inflytande i samhället. Akademien tar särskilt ansvar för naturvetenskap och matematik, men strävar efter att öka utbytet mellan olika discipliner.